

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Segítség, állatvédelmi hatóság lettem!

Szerző:

dr. Kajó Cecília

Bojtár Telefonos Állatvédelmi Jogsegély-szolgálat Egyesület, titkár

2021. március 8.

I. Bevezetés

Jelen írással az állatvédelmi hatósági hatáskört ellátó jogalkalmazóknak szeretnék segítséget nyújtani úgy, hogy az alapoktól kezdve nyújtok bepillantást az állatvédelmi hatósági munkába.

Már gyakorló kollegáimnak az írás a részletkérdések szintjén nyújthat újdonságot, de a legnagyobb segítséget azoknak fogja adni, akik először vágnak ebbe a csodálatos munkába, illetve azoknak is, akik szeretnék megérteni, hogy mivel foglalkoznak az állatvédelmi hatóságnál dolgozó köztisztviselők és kormánytisztviselők, szakmájukat tekintve jogász, igazgatásszervező vagy állatorvos kollégák.

Az elmélet és a jogszabályok mellett minél több jogesettel és problémafelvetéssel színesítem az írást, hogy ne haljunk meg az unalomtól a paragrafusok értelmezése közben.

II. Hatáskör

A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: kijelölő kormányrendelet) 5. § (1) bekezdése jelöli ki azt a hat közigazgatási szervet illetve személyt, amelyek/aki ma Magyarországon I. fokú állatvédelmi hatóságként eljárhat.

2020 elején volt egy rövid három hónapos szakasz, amikor a kijelölő kormányrendeletből „eltűnt” a jegyző, a pontos körülményeket nem tudjuk, de hogy egy más típusú módosítás közben kvázi „véletlenül” tűnt el, az abból is következik, hogy nagyon gyorsan korrigálta a jogalkotó a hibáját.

Le kell tehát szögezni, hogy az írás készítése időpontjában, 2021. március 8-án bizonyos, hogy a jegyzőnek van I. fokú állatvédelmi hatósági jogköre (szemben azzal, ahogyan sok jegyző az országban gondolja, és nem jár el állatvédelmi ügyekben). A tanulság elsősorban az, hogy mindig a hatályos szabályokat kell nézni és alkalmazni.

A kijelölő kormányrendelet vonatkozó szakasza tehát így szól:

5. § (1) A Kormány állatvédelmi hatóságként

a) a minisztert,

b) a NÉBIH-et,

c) a Pest Megyei Kormányhivatalt,

d) az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatalt,

e) az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalt (a továbbiakban ezen alcím tekintetében: járási hivatal),

f) a települési önkormányzat jegyzőjét, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjét, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyzőt (a továbbiakban együtt: jegyző)

jelöli ki.

(2) Az állatvédelmi hatóságként eljáró Pest Megyei Kormányhivatal illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Röviden és „jogiról magyarra” lefordítva, állatvédelmi hatósági jogköre van tehát:

- a miniszternek (abban az abszurd helyzetben például, ha valami nyomós oknál fogva mind a 19 megye kizárására kerülne sor egy adott egyedi ügyben)
- a NÉBIH-nek
- a Pest Megyei Kormányhivatalnak (elsősorban egyes kiemelt, nagy fontosságú ügyekben)
- a megyei kormányhivataloknak
- a járási hivataloknak
- a települési önkormányzatok jegyzőinek.

Ma Magyarországon tehát állatvédelmi feladatokat majdnem 2000 hatóság, részletezve: mintegy 1700 jegyző (pontos számot sajnos nem tudok), 174 járás, 19 megye, a NÉBIH és a szakterületért felelős miniszter (jelenleg: agrár) láthat el.

A legáltalánosabb és legszélesebb körben a települési jegyzőknek van feladatköre, tehát nem tévedhet senki túl nagyot, ha hozzájuk fordul és náluk tesz bejelentést. Ha mégis tévedtünk és

adott kérdésben a jegyzőnek még sincs hatásköre, a bejelentést átteszi a hatáskörrel rendelkező szervhez.

III. Illetékesség

Az állatvédelmi ügyek eljárásjogi hátterét az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) adja.

Az Ákr. 15. § és 16. §-ai értelmezése alapján állatvédelmi ügyben elsősorban az az állatvédelmi hatóság illetékes, melynek területén az állattartás (és az azzal kapcsolatos jogsértés) zajlik.

IV. Feladatkörök

Tudjuk tehát, hogy kik vagyunk és tudjuk, hogy milyen ügyben kell eljárunk. De mi adja a konkrét feladatainkat?

A kijelölő kormányrendelet a 6 darab I. fokú állatvédelmi hatóság között „felszabdálja” az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvényt (továbbiakban: állatvédelmi törvény) és paragrafus-szinten hozzárendeli a hatóságokhoz a feladatokat.

Többfajta táblázatot készítettem az egyszerűbb áttekintés érdekében: megnézhetjük benne a szervekhez rendelt feladatokat és a feladatokhoz rendelt szerveket is, majd a feladatok konkrét kibontását is, mikor mire van szükségünk.

A kijelölő kormányrendelet ömlesztett „feladatlistája” a következőképpen néz ki:

6. § (1) Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 43. § (2), (2a) és (9)-(12) bekezdésében, 45. § (1) bekezdésében, 45/B. §-ában és 48/C. §-ában foglaltak tekintetében a NÉBIH, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal, megyei kormányhivatal, járási hivatal, a területi természetvédelmi hatóság, valamint a jegyző a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(1a) Az Ávtv. 42/D. §-ában foglaltak tekintetében a járási hivatal a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(1b) Az Ávtv. 42/E. §-ában foglaltak tekintetében a NÉBIH, valamint az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal, a megyei kormányhivatal és a járási hivatal, valamint a jegyző a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(2) Az Ávtv. 43/B. §-ában foglaltak tekintetében a NÉBIH, valamint az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(3) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal jár el

a) az Ávtv. 24/A. § (7) bekezdésében foglaltak tekintetében,

b) a súlyos, várhatóan hosszú ideig tartó és nem enyhíthető fájdalommal, szenvedéssel vagy kínnal járó állatkísérlet engedélyezése és a tevékenység ellenőrzése iránti eljárásban.

(4)* Az Ávtv. 45/A. §-ában foglaltak tekintetében a NÉBIH, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal, megyei kormányhivatal, a járási hivatal, valamint a jegyző a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(5) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal jár el

a) az Ávtv. 30. § (1) és (6) bekezdésében, 31. § (1) és (2) bekezdésében,

b) a súlyos, várhatóan hosszú ideig tartó és nem enyhíthető fájdalommal, szenvedéssel vagy kínnal járó állatkísérletek kivételével az Ávtv. 32. § (1)-(3) bekezdésében és 33. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak tekintetében.

(6)* Az Ávtv. 19/A. § (2) bekezdésében, 24/A. § (1), (2), (4) és (8) bekezdésében, 24/B. § (1), (2) és (4) bekezdésében, 24/C. § (1)-(4) bekezdésében, 41. § (1) bekezdésében, 42/A. § (1a) bekezdésében foglaltak tekintetében az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatal a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(7) Az Ávtv. 41. § (1) bekezdésében foglalt bejelentési eljárásban az állatvédelmi hatóságként élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatal a nyilvántartás tényét az összes adattartalommal együtt közli az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatallal.

(8) Az Ávtv. 24/F. §-ában és 48/B. §-ában foglaltak tekintetében a területi természetvédelmi hatóság a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(9) Az Ávtv. 48/A. § (1), (3) és (4) bekezdése tekintetében a jegyző a kijelölt állatvédelmi hatóság.

(10) A jegyző, illetve a járási hivatal az állattartót az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása érdekében meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti.

(11) Ha a jegyző, illetve a járási hivatal az Ávtv. 6-8. §-ában meghatározott rendelkezések megsértését észleli, illetve ezek megsértése miatt hozzá bejelentés érkezik, köteles haladéktalanul eljárni vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság intézkedését kezdeményezni.

(12) A jegyző, illetve járási hivatal az állatvédelmi és az állattartási szabályok megsértése esetén meghatározott cselekmény végzésére, tűrésére vagy abbahagyására kötelezheti az állattartót az állatok védelme érdekében, illetve - a (13) bekezdés kivételével - az állattartást korlátozhatja vagy megtilthatja.

(13) A jegyző, illetve járási hivatal a (12) bekezdés szerinti határozatát, ha az természetvédelmi oltalom alatt álló állatot érint, köteles közölni a természetvédelmi hatósággal is. Természetvédelmi oltalom alatt álló, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állat esetén az állat tartásának korlátozását vagy megtiltását a jegyző, illetve a járási hivatal a természetvédelmi hatóságnál kezdeményezi.

(14) A rendőrség képviselője a veszélyes állatokkal kapcsolatban megtartott helyszíni szemlén köteles részt venni.

6/A. § (1) Az Ávtv. 21. § (1)-(3), (7) és (8) bekezdésében, 22. és 23. §-ában, 39. §-ában foglaltak tekintetében - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal jár el.

(2) Az Ávtv. 21. § (1) bekezdésében meghatározott különösen veszélyes állatfaj országba történő behozatalának és országból történő kivitelének, a 21. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott közepesen veszélyes állatfaj, illetve elővigyázatosságot igénylő állatfaj országba történő behozatalának engedélyezése, valamint a 40. § (5) bekezdésében foglaltak tekintetében állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal jár el.

(3) A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 44. § (1) bekezdésében foglaltak tekintetében állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal jár el.

Egy fokkal áttekinthetőbb formában az alábbi táblázatba rendezve tekinthetjük meg ugyanezt:

<p>Feladatok az állatvédelmi törvény szerint</p> <p>(a paragrafusszámot az állatvédelmi törvényben keressük!)</p>	<p>Kijelölt hatóság a kijelölő kormányrendelet szerint</p> <p>(a paragrafusszámot a kijelölő kormányrendeletben keressük!)</p>
<p>43. § (2), (2a) és (9)-(12) bekezdésében, 45. § (1) bekezdésében, 45/B. §-ában és 48/C. §-ában foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (1) a NÉBIH, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal, megyei kormányhivatal, járási hivatal, a területi természetvédelmi hatóság, valamint a jegyző</p>
<p>42/D. §-ában foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (1a) a járási hivatal</p>
<p>42/E. §-ában foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (1b) a NÉBIH, valamint az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal, a megyei kormányhivatal és a járási hivatal, valamint a jegyző</p>
<p>43/B. §-ában foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (2) a NÉBIH, valamint az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal</p>
<p>24/A. § (7) bekezdésében foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (3) a) Pest Megyei Kormányhivatal</p>
<p>a súlyos, várhatóan hosszú ideig tartó és nem enyhíthető fájdalommal, szenvedéssel vagy kinnal járó állatkísérlet engedélyezése és a tevékenység ellenőrzése iránti eljárásban</p>	<p>6. § (3) b) Pest Megyei Kormányhivatal</p>
<p>45/A. §-ában foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (4) a NÉBIH, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal, megyei kormányhivatal, a járási hivatal, valamint a jegyző</p>
<p>az Ávtv. 30. § (1) és (6) bekezdésében, 31. § (1) és (2) bekezdésében</p>	<p>6. § (5) a) megyei kormányhivatal</p>
<p>a súlyos, várhatóan hosszú ideig tartó és nem enyhíthető fájdalommal, szenvedéssel vagy kinnal járó állatkísérletek kivételével az Ávtv. 32. § (1)-(3) bekezdésében és 33. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (5) b) megyei kormányhivatal</p>
<p>19/A. § (2) bekezdésében, 24/A. § (1), (2), (4) és (8) bekezdésében, 24/B. § (1), (2) és (4) bekezdésében, 24/C. § (1)-(4) bekezdésében, 41. § (1) bekezdésében, 42/A. § (1a) bekezdésében foglaltak tekintetében</p>	<p>6. § (6) járási hivatal</p>
<p>41. § (1) bekezdésében foglalt bejelentési eljárásban</p>	<p>6. § (7) járási hivatal a nyilvántartás tényét az összes</p>

	adattartalommal együtt közli eljáró megyei kormányhivatallal
24/F. §-ában és 48/B. §-ában foglaltak tekintetében	6. § (8) a területi természetvédelmi hatóság
48/A. § (1), (3) és (4) bekezdése tekintetében	6. § (9) jegyző
az állattartót az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása érdekében meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti	6. § (10) jegyző illetve járási hivatal
6-8. §-aiban meghatározott rendelkezések megsértését észleli, illetve ezek megsértése miatt hozzá bejelentés érkezik, köteles haladéktalanul eljárni vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság intézkedését kezdeményezni	6. § (11) jegyző, illetve a járási hivatal
az állatvédelmi és az állattartási szabályok megsértése esetén meghatározott cselekmény végzésére, tűrésére vagy abbahagyására kötelezheti az állattartót az állatok védelme érdekében, illetve - a kijelölő kormányrendelet 6. § (13) bekezdés kivételével - az állattartást korlátozhatja vagy megtilthatja	6. § (12) jegyző, illetve járási hivatal
a kijelölő kormányrendelet 6. § (12) bekezdés szerinti határozatát, ha az természetvédelmi oltalom alatt álló állatot érint, köteles közölni a természetvédelmi hatósággal is. Természetvédelmi oltalom alatt álló, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állat esetén az állat tartásának korlátozását vagy megtiltását a jegyző, illetve a járási hivatal a természetvédelmi hatóságnál kezdeményezi	6. § (13) jegyző, illetve járási hivatal
21. § (1)-(3), (7) és (8) bekezdésében, 22. és 23. §-ában, 39. §-ában foglaltak tekintetében - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével	6/A. § (1) megyei kormányhivatal
21. § (1) bekezdésében meghatározott különösen veszélyes állatfaj országba történő behozatalának és országból történő kivételének, a 21. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott közepesen veszélyes állatfaj, illetve elővigyázatosságot igénylő állatfaj országba történő behozatalának engedélyezése, valamint a 40. § (5) bekezdésében foglaltak tekintetében	6/A. § (2) Pest Megyei Kormányhivatal
A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 44. § (1) bekezdésében foglaltak tekintetében	6/A. § (3) megyei kormányhivatal

V. A települési jegyző feladatai

Az előző táblázatot szétszedve szervenként, illetve a paragrafusok tartalmát kibontva értjük meg a tartalmát jobban.

A következő táblázatban a jegyző állatvédelmi hatósági feladatait soroltam fel úgy, hogy az állatvédelmi törvényből a paragrafusok mögé odatettem a tartalmat is.

Látható, hogy egy feladatkör kivételével a többi párhuzamos, vagyis az Ákr. 16. § (5) bekezdése szerinti megelőzés elvét alkalmazzuk: ahol előbb tettek bejelentést vagy ahol előbb értesültek hivatalból a problémáról, az a hatóság jár el párhuzamos hatáskörök esetén.

Az összes többi hatóságnál ezt a logikát kell követnünk ha táblázatba foglaljuk a könnyebb kezelhetőség érdekében a feladataikat: a kijelölő kormányrendelet szerint felsorolt állatvédelmi törvénybeli paragrafusok tekintetében van kizárólagos vagy párhuzamos feladatkörük.

Eljáró állatvédelmi hatóság a kijelölő kormányrendelet szerint: JEGYZŐ	Az állatvédelmi törvény kijelölő kormányrendelet által megjelölt szakaszai (tartalommal együtt) mint hatáskörök és mint feladatlista
párhuzamos hatáskör (megelőzés elve)	43. § (2) Az állatvédelmi bírságot az állatvédelmi hatóság szabja ki. 43. § (2a) Az állatvédelmi hatóság állatvédelmi bírság helyszíni bírságként történő kiszabására jogosult. 43. § (9)-(12) bekezdésében (9) Ha kedvtelésből tartott állat tartója az állatok védelmére vonatkozó jogszabályok vagy hatósági határozat rendelkezésének szándékos vagy ismételt megsértésével állatának maradandó egészségkárosodását vagy elpusztulását okozza, és a kedvtelésből tartott vagy a jövőben tartandó állat jóléte állatvédelmi bírság kiszabásával és az állatvédelmi képzésen való részvétellel kötelezéssel sem biztosítható, az állatvédelmi hatóság -

	<p>állatvédelmi bírság kiszabása mellett - az állattartót állat kedvtelésből való tartásától a jogsértés súlyától függően 2-8 évre eltiltja.</p> <p>(10) Ha nem kedvtelésből tartott állat tartója az állatvédelemre vonatkozó jogszabályok vagy hatósági határozat rendelkezésének szándékos és ismételt megsértésével állatának maradandó egészségkárosodását vagy elpusztulását okozza, és a tartott vagy a jövőben tartandó állat jóléte állatvédelmi bírság kiszabásával és az állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezéssel sem biztosítható, az állatvédelmi hatóság - állatvédelmi bírság kiszabása mellett - az állattartót az érintett állatfaj tartásától a jogsértés súlyától függően 2-8 évre eltiltja.</p> <p>(11) Ha nem kedvtelésből tartott állat tartója az állatvédelemre vonatkozó jogszabályok vagy hatósági határozat rendelkezéseinek szándékos vagy ismételt megsértésével állatának maradandó egészségkárosodását vagy elpusztulását okozza, és a tartott vagy a jövőben tartandó állat jóléte állatvédelmi bírság kiszabásával és az állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezéssel sem biztosítható, az állatvédelmi hatóság - állatvédelmi bírság kiszabása mellett - az állattartót a jogsértés súlyától függően 2-8 évre</p> <p>a) az állatok tartása, egészségi állapota tekintetében rendszeres jelentéstételre kötelezheti, vagy</p> <p>b) az érintett állatfaj vonatkozásában tartási gyakorlattal rendelkező személy igénybevételére kötelezheti.</p> <p>(12) Ha az állattartó a (11) bekezdés szerinti kötelezettségeit megsérti, az állatvédelmi hatóság a (10) bekezdésben foglalt jogkövetkezményt alkalmazhatja.</p> <p>45. § (1) bekezdésében Amennyiben az állat továbbélése megszüntethetetlen vagy csillapíthatatlan szenvedéssel járna és gyógyulása nem várható, továbbá</p> <p>a) az állat tartója ismeretlen, vagy</p> <p>b) vadon élő, nem vadászható állat esetében az egyed a szabadon élésre vagy fogságban tartásra alkalmatlan, az állatvédelmi hatóság köteles az állat életének fájdalom</p>
--	---

	<p>nélküli kioltásáról gondoskodni. Az állat életének kioltásával kapcsolatban felmerült igazolt költségeket a települési, fővárosban a kerületi önkormányzat köteles megtéríteni. Vadászható állatfaj esetében a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló, védett állatfaj esetében a természet védelméről szóló törvény szabályait kell alkalmazni.</p> <p>45/B. §-ában (1) Ha az állattartó az e törvényben, illetve a külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket nem vagy nem megfelelően teljesíti és ez által az állat vagy ember egészségét súlyosan veszélyezteti, az állatvédelmi hatóság az állat tulajdonosának költségére elrendelheti - a feltételek biztosításáig - az állat megfelelő helyre való szállítását és a várható tartási költségek tulajdonos általi megelőlegezését.</p> <p>(2) Ha az állattartó az állatvédelmi hatóság által előírt időpontig gondoskodik a jogszabályszerű állattartási feltételek biztosításáról, úgy az (1) bekezdés szerint elszállított állatot részére vissza kell szolgáltatni, ellenkező esetben az állatvédelmi hatóság az állatot elkobozza. Az állatvédelmi hatóság gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Az állat a korábbi tulajdonosának, illetve korábbi tartási helyére nem adható ki. Ha az állat végleges elhelyezése csak rendszeres költségráfordítással biztosítható, a korábbi tulajdonos a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb 12 hónapra jutó költség fizetésére kötelezhető. Az elhelyezés eredménytelensége esetén - hat hónap elteltével - az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.</p> <p>48/C. §-ában Az állatvédelmi hatóság az általa nyilvántartott adatokat az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszerben kezeli.</p>
párhuzamos hatáskörök (megelőzés elve)	42/E. §-ában foglaltak tekintetében (1) Az állatvédelmi hatóság, valamint természetvédelmi oltalom alatt álló,

	<p>illetve a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemtől szóló 1996. december 9-i 338/97/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, továbbá veszélyes állat esetében a természetvédelmi hatóság az állattartást legfeljebb egy évig megtilthatja.</p> <p>(2) Ha az állattartó a madarak kötelező zárt gyűrűs jelölésére vonatkozó rendelkezéseket megsérti, a természetvédelmi hatóság a madarat elkobozza.</p> <p>(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szankció mellett a hatóság</p> <p>a) az állattartót az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása érdekében meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti,</p> <p>b) az állatvédelmi és az állattartási szabályok megsértése esetén az állattartót meghatározott cselekmény végzésére, túrésére vagy abbahagyására kötelezheti az állatok védelme érdekében.</p>
párhuzamos hatáskörök (megelőzés elve)	45/A. §-ában foglaltak tekintetében Az e törvényben foglaltak végrehajtását - feladat- és hatáskörében eljárva - az állatvédelmi hatóság, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, illetve a természetvédelmi hatóság ellenőrzi.
kizárólagos hatáskör	<p>48/A. § (1) A települési, fővárosban a kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat önkormányzati állatvédelmi őrszolgálatot működtethet.</p> <p>(3) A települési - a főváros belterületén a fővárosi - önkormányzat kötelező feladata a település belterületén a kóbor állatok befogása. Az így befogott kóbor állat - amennyiben a befogástól számított 15 napon belül a kóbor állat tulajdonosa nem válik ismertté - az állam tulajdonába kerül. Az állatvédelmi hatóság gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Az elhelyezés eredménytelensége esetén - a külön</p>

	<p>jogszabályban meghatározott időtartam elteltével - az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.</p> <p>(4) bekezdése tekintetében Ha a kóbor állat tulajdonosa ismertté válik, a tulajdonos köteles az állatot visszavenni, valamint a befogásával és elhelyezésével kapcsolatos költségeket megtéríteni. Ha a tulajdonos az állatot nem veszi vissza, vagy az állat egészségét súlyosan veszélyeztető tartási körülmények miatt az állat a tulajdonos részére nem adható ki, az állatvédelmi hatóság - az addig felmerült költségek megtérítésére való kötelezés mellett - az állatot elkobozza, ezt követően gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Ha az állat végleges elhelyezése csak rendszeres költségráfordítással biztosítható, a korábbi tulajdonos a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb 12 hónapra jutó költség fizetésére kötelezhető. Az elhelyezés eredménytelensége esetén - a külön jogszabályban meghatározott időtartam elteltével - az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.</p>
párhuzamos hatáskörök (megelőzés elve)	<p>az állattartót az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása érdekében meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti</p>
párhuzamos hatáskörök (megelőzés elve)	<p>6-8. §-aiban meghatározott rendelkezések megsértését észleli, illetve ezek megsértése miatt hozzá bejelentés érkezik, köteles haladéktalanul eljárni vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság intézkedését kezdeményezni</p> <p>6. § (1) Az állatnak tilos indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni, az állatot károsítani, így különösen az állatot nem szabad:</p> <p>a) kínozni,</p> <p>b) emberre vagy állatra uszítani, illetőleg állatviadalra idomítani,</p> <p>c) kényszertakarmányozásra fogni, kivéve az egészségügyi megfontolásból való kényszerű táplálás esetét,</p>

	<p>d) a kíméletét nem biztosító módon mozgatni és szállítani, elhelyezni,</p> <p>e) a teljesítőképességét felismerhetően meghaladó teljesítményre kényszeríteni,</p> <p>f) természetellenes és önpusztító tevékenységre szoktatni.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés a) pontja nem terjed ki az érett libatoll házilagos vagy az engedélyezett technológia szerint végzett szedésére, illetve c) pontja a házilagos vagy az engedélyezett technológia szerinti liba- és kacsatömésre.</p> <p>(3) A 2. § (1) bekezdésének g) pontjában meghatározott állatok esetében az (1) bekezdés b) pontját a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell alkalmazni.</p> <p>7. § (1) Tilos az állat fizikai, pszichikai állapotának olyan megterhelése, küzdelemre készítése egy másik állattal vagy emberrel, amely sérülést vagy halált okozhat (a továbbiakban együtt: állatviadal). Tilos az állatviadal szervezése, tartása, továbbá az állatviadalra fogadás szervezése, az állatviadalon való közreműködés, részvétel, fogadáskötés.</p> <p>(2) Tilos állatviadal céljára</p> <p>a) állatot tartani, tenyészteni, kiképezni, idomítani, valamint más személynek átadni, vagy forgalmazni;</p> <p>b)* építményt, földterületet vagy egyéb helyet, anyagi eszközt más személy rendelkezésére bocsátani.</p> <p>(3) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom nem vonatkozik a vadászatra alkalmazott állatnak jogszerűen történő kiképzésére, vadászaton való alkalmazására.</p> <p>8. § Az ember környezetében tartott állat, valamint a veszélyes állat tulajdonjogával, tartásával felhagyni nem szabad. Az állat elűzése, elhagyása vagy kitétele tilos.</p>
párhuzamos hatáskörök (megelőzés elve)	az állatvédelmi és az állattartási szabályok megsértése esetén meghatározott cselekmény végzésére, túrésére vagy abbahagyására kötelezheti az állattartót az állatok védelme érdekében, illetve - a kijelölő kormányrendelet 6. § (13) bekezdés kivételével - az állattartást korlátozhatja vagy megtilthatja
párhuzamos hatáskörök (megelőzés elve)	a kijelölő kormányrendelet 6. § (12) bekezdés szerinti

	<p>határozatát, ha az természetvédelmi oltalom alatt álló állatot érint, köteles közölni a természetvédelmi hatósággal is. Természetvédelmi oltalom alatt álló, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állat esetén az állat tartásának korlátozását vagy megtiltását a jegyző, illetve a járási hivatal a természetvédelmi hatóságnál kezdeményezi</p>
--	--

A táblázatban szereplő feladatok megint „jogiról magyarra” fordítva, mi a feladata a települési jegyzőnek?

A települési jegyző állatvédelmi feladatai összegezve:

- szankciókiszabás körében: állatvédelmi bírságot és helyszíni bírságot szabhat ki (de csak ha nem ütközik a 8/2017. (IV. 18.) AB-döntésben fejtegetett ún. kettős értékelés tilalmába!)
- intézkedés körében (mely nem esik a 8/2017. (IV. 18.) AB-döntés szerinti ún. kettős értékelés tilalmába azaz büntetőeljárással párhuzamosan is alkalmazható!): állattartástól eltiltás kedvtelésből tartott állatoknál és haszonállatoknál, csak haszonállatok esetében rendszeres jelentéstételi kötelezettség előírása illetve tartási gyakorlattal rendelkező gondozó megbízására kötelezés
- intézkedés körében: meghatározott feltételek fennállása esetén jogosult és köteles a szenvedő állat életének szakszerű kioltásáról gondoskodni
- elkobzás mint végleges (tulajdonjogot megváltoztató szankció): nincs azonnali kobzási lehetőség, előbb átmeneti kiemelésről kell gondoskodni azzal, hogy a hiányosságok pótlására határidőhöz tűzött kötelezettségeket írunk elő, a kiemelés alatti tartásról pedig letétbe helyezett összegből gondoskodunk, ha a kiemelés ideje alatt a hiányosságokat nem szünteti meg az állattartó, akkor van lehetőség legális úton kobzásra
- intézkedés körében meghatározott építési cselekményre kötelezés (elsősorban szökés megakadályozása érdekében pl. kerítésépítésre-kerítésmegerősítésre kötelezés)
- a felelős állattartás és a jó gazda gondossága fogalmának tartalmi kitöltése körében számonkérhető tevékenységek általános jellegű felsorolásával kapcsolatos számonkérés, melyekkel kapcsolatban vagy szankciót vagy intézkedést alkalmazhat.

VI. 8/2017. (IV. 18.) AB-döntés

Megkerülhetetlen, hogy pár szót ejtsünk a címbeli AB-döntésről.

A döntés indokolásában fejtegetettek szerint az ún. kettős értékelés tilalmába ütközik, ha egy állatkínzás miatt párhuzamosan az állatvédelmi hatóság és a bíróság is szankciót szab ki, arra azonban van lehetőség és hál istennek egyre nagyobb számban kezdeményezik is az ügyészségek az döntéshozatal után a nyomozati anyag megküldésével a jegyzőknél az állattartástól eltiltást (ez ugyanis az AB definíciója szerint nem szankció hanem intézkedés).

Egészen pontosan az AB-döntés lényege: „Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (1) és (4) bekezdésének alkalmazása során az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből és XXVIII. cikk (6) bekezdéséből, a jogbiztonság elvéből, valamint a kétszeres eljárás alá vonás és büntetés tilalmából eredő alkotmányos követelmény, hogy ha állatkínzás vétsége vagy bűntette miatt büntetőjogi felelősség megállapításának van helye, vagy a büntetőjogi felelősség kérdésében már jogerős marasztaló döntés született, akkor ugyanazon tényállás alapján indult állatvédelmi hatósági eljárásban, ugyanazon jogellenes cselekmény miatt állatvédelmi bírság kiszabására ugyanazon személlyel szemben nem kerülhet sor.”

Az AB-döntés szerint egyértelműen szankció az állatvédelmi bírság, azt párhuzamosan nem alkalmazhatjuk büntetőjogi szankcióval. Az AB-döntés szerint intézkedés az állattartástól eltiltás vagy az állatvédelmi oktatásra kötelezés, az tehát alkalmazható párhuzamosan a büntetőeljárásban kiszabott szankció mellett is.

A később fejtegetett ún. ultima ratio elv elporladása kapcsán meg kell állapítani, hogy elsőre kicsit megdöbbenő lehet arról hallani, hogy egy jegyzői intézkedésnek (főleg ha a maximális 8 évre alkalmazzák) mennyivel nagyobb speciális és generális prevenció hatása lehet, mint egy pár százezer forintos pénzbüntetésnek melyet a bíróság szabott ki, hiszen aki például konkrétan állattartásból élt eddig, alapvetően rendezzi át életvitelét, mindennapjait a jegyzői intézkedés az

elkövetkezendő 8 évre, illetve kisebb település életében a társadalmi üzenete is jóval komolyabb mint a pénzbüntetésé.

VII. Közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása

Most, hogy tudjuk, hogy kik (6 hatóság) mit (felszabdalt állatvédelmi törvény és értelemszerűen a végrehajtására alkotott egyéb jogszabályok, pl. a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rend.) csinálnak, térjünk rá a hogyanra.

Az állatvédelmi hatósági eljárás eljárásjogi hátterét nem meglepő módon az Ákr. adja, illetve a végrehajtási eljárásban a Vht.

Már most felhívom a figyelmet a NAV vonatkozó állásfoglalására¹, mely szerint csak állatvédelmi bírság behajtására van álláspontjuk szerint hatáskörük és - főként - szakértelmük, a meghatározott cselekmény végrehajtására (pl. kerítés megerősítése, állattartástól eltiltás önkéntes teljesítés hiányában történő kivitelezése stb.) nincsen, azt továbbra is a végrehajtást elrendelő fogatosítja. Vagyis ilyen döntések meghozatalakor célszerű azt is megfontolni, hogy képesek vagyunk-e végrehajtani az alaptöntést, hiszen amint írtam, meghatározott cselekmény végrehajtása esetén a végrehajtás elrendelő és a végrehajtást fogatosító személye ugyanaz lesz. (A „Ki hajtja végre az állatvédelmi döntéseket?” kérdéskörrel egy korábbi Jegyző és Közigazgatás folyóiratbeli cikkemben részletesen foglalkoztam²).

Állatvédelmi hatósági eljárás jellemzően bejelentésre indul, már itt felhívom a figyelmet arra, hogy ez az ügypélda sajátja, hogy milyen kiváló bosszúállási lehetőséget ad szomszédok közötti konfliktusokban, egyéb felek közötti bosszúhadjáratokban, úgyhogy kellő kritikával és objektivitással kezeljünk minden bejelentést.

Nem hagyhatom említés nélkül egyik kedvenc témámat, a paranoia egyik változatát, a kverulátoros (perlekedési) tébolyt, mellyel elsősorban birtokvédelmi jogalkalmazói munkám során ismerkedtem meg, de mivel például mivel az állattartással járó zavaró hatások vizsgálata során birtokvédelmi eljárások mellett párhuzamosan elég sok állatvédelmi eljárást is lefolytattam azonos probléma feltárása és orvoslása érdekében, így nyugodt szívvel állíthatom, hogy sok perlekedési tébolyban szenvedő indít ma Magyarországon állatvédelmi hatósági eljárásokat is.

---

¹ NAV-2475600654.

² XXI. évfolyam, 6. szám. 2019. november-december

Az önkormányzatok joggyakorlata szerte az országban „természetesen” eltérő tekintetben, hogy az állatvédelmi témájú bejelentésekhez megkövetelnek-e 3000.- Ft-os illetékbélyeg lerovását vagy sem, de ez jelenleg³ a járványhelyzet alatt meghozott jogszabályok miatt jelenleg nem érdekes, jelenleg minden közigazgatási eljárás illetékmentes.

Szintén eltérő országszerte az önkormányzatok joggyakorlata azt illetően, hogy a bejelentőt ügyfélként kezelik-e az Ákr. szerint (ennek talán legfontosabb jogkövetkezményével, azzal, hogy egy 60 napos eljárás végén egy jogorvoslattal megtámadható döntést közölnek vele) vagy pedig „csak” panaszként vagy közérdekű bejelentésként kezelik a bejelentést a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (továbbiakban: panasztörvény) alapján, így pedig a bejelentőnek 30 nap múlva pár soros írásos tájékoztatást nyújtanak a megtett intézkedésekről.

Fontos leszögezni, hogy a bejelentést tevő állatvédelmi szervezet az állatvédelmi törvény erejénél fogva (48. § (1)) ügyfélnek minősül, így azt mi mint jogalkalmazók nem bírálhatjuk felül, ebben az esetben egyértelműen az eljárás végén egy határozatot kell küldenünk a szervezetnek, hogy ha kívánnak, éljenek jogorvoslati jogukkal (természetesen a többi ügyféli joggal is mint pl. nyilatkozattételi, iratbetekintési stb. jog élhetnek).

További lehetőség még az Ákr. szerinti hatósági ellenőrzés lefolytatása, mely a kommentár szerint egy önálló jogintézmény, nem a közigazgatási hatósági eljárás része (egy azt megelőző speciális jogintézmény), de amennyiben az ellenőrzés során olyan jogsértést tárnak fel, melyre alapozva megindítható egy eljárás, természetesen azt meg kell indítani.

A bejelentés hatósági ellenőrzés formájában történő elintézése összemosódhat azzal a hatósági ellenőrzési terv végrehajtással, melyet szerte az országban negyed- vagy féléves ütemezéssel készítenek és hajtanak végre a hatóságok annak érdekében, hogy például a településen az állattartókat ellenőrizzék (jellemzően ilyen hatósági ellenőrzési tervek elsősorban a kereskedelmi és vendéglátóipari egységek ellenőrzésére kerülnek megalkotásra).

Amikor tehát eldőlt, hogy egy 60 napos ügyintézési határidejű közigazgatási hatósági eljárást folytatunk le vagy egy 30 napos panaszvizsgálatot, meg kell tennünk azokat a lépéseket, melyeket mindig az adott egyedi ügy sajátosságaiból kell levezetnünk.

---

³ 2021. március 8.

Annyi bizonyos, hogy állattartási hibákat-hiányosságokat feltárni irodából igen nehézkes, gyakorlatilag lehetetlen, tehát biztosan, hogy kalkulálnunk kell egy vagy több helyszíni szemlével.

A helyszíni szemléhez a rendőrség közreműködését igényelheti a hatóság. Életveszéllyel, súlyos kárral fenyegető helyzet esetén illetve lezárt épület felnyitásokor a rendőrség közreműködése az Ákr. 70. § szerint ügyészi jóváhagyással történhet. Végrehajtási eljáráshoz rendőrségi közreműködés az Ákr. 70. § értelmezése alapján ügyészi jóváhagyás nélkül történik.

A helyszíni szemlét megelőző, lehetséges megtehető lépésekről egy korábbi, Jegyző és Közigazgatás c. folyóiratban megjelent cikkemben foglalkoztam⁴, erre most részletesen nem térek ki, röviden annyit róla, hogy előzetesen megnézhetjük a google maps segítségével az ingatlant, ahová mennünk kell, az önkormányzati ebnyilvántartásból lekérhetjük, hogy az állattartó nevére hány kutyát regisztráltak, megnézhetjük, volt-e már korábbi állattartási ügye az iktatórendszer szerint stb. A helyszíni szemle során nagyon fontos minden részlet, hogy annyi azonosításra szolgáló chipet olvastunk-e le, ahány állatot találtunk, annyi oltási könyv/útlevél/egyéb állathoz tartozó okirat került-e bemutatásra ahány állatot megszámloltunk, az állattartó hitelesen, összefüggően el tudja-e mondani, hogy hogyan tartja az állatát, mivel eteti, hányszor ellenőrzi naponta, egészen az olyan triviális kérdésig, hogy vajon rendszeresen itatja-e őket vagy a mohás itatótálban csak azért van víz, mert előző nap esett az eső.

Ha kezünkben vannak a megfelelő bizonyítási eszközök, lezajlott a helyszíni szemle, akkor a döntéshozatal keretében elsősorban arra fontos figyelni, hogy a meghozott határozat ellen bírósági jogorvoslati út vehető igénybe az Ákr. 114. § (1) bekezdése szerint, mivel az Ákr. 116. § (1) bekezdésében említett törvényi felhatalmazás állatvédelmi ügyekben nem létezik: az állatvédelmi törvény nem teszi lehetővé a fellebbezést az ilyen ügyekben meghozott határozatok ellen.

VIII. Végrehajtás

A NAV jelenleg hatályos álláspontja szerint a végrehajtás elrendelését követően a végrehajtás foganatosítása részükre csak az állatvédelmi bíróság érvényesítése érdekében történhet, meghatározott cselekmény végrehajtása érdekében az elrendelő és a foganatosító szerv továbbra is azonos (jegyző esetén tehát a jegyző).

---

⁴ XXII. évfolyam., 1. szám, 2020. január-február

Véleményem szerint a NAV egyébként téved akkor, amikor arra hivatkozik, hogy az állatvédelmi törvény 45/A. § szerint a végrehajtás foganatosítására az állatvédelmi hatóság jogosult, hiszen az adott szakasz úgy fogalmaz, hogy „Az e törvényben foglaltak végrehajtását (...) az állatvédelmi hatóság ellenőrzi”. Vagyis az e törvényben - az állatvédelmi törvényben foglaltak végrehajtását, az állattartásra vonatkozó feltételek, követelmények végrehajtását ellenőrzi, de végrehajtás alatt nem a közigazgatási eljárás végrehajtási szakaszát érti, hanem hogy az állattartó végrehajtotta-e a rá vonatkozó törvényi kötelezettségeket. Ha ezt az állattartó egyébként nem tette meg, akkor születik egy hatósági határozat bírság kiszabásáról vagy kötelezettség előírásáról, melyek önkéntes teljesítése hiányában jön el az a szakasz, amikor végrehajtásra kerülhet sor, ezt pedig biztosan nem az állatvédelmi hatóságnak kell foganatosítania elrendelőként. Mindenesetre széllel szemben elég nehéz biciklizni, úgyhogy ha a NAV nem fogadja be a végrehajtási kérelmeket, nincs mit tenni, az állatvédelmi hatóságoknak kell azokat végrehajtatni az állattartóval.

Ha az állatvédelmi törvény 45/A. § úgy szólna, hogy „Az e törvényben foglaltak ellenőrzése során meghozott DÖNTÉS végrehajtását az állatvédelmi hatóság ellenőrzi” még az sem jelentené egyébként szükségszerűen, hogy nemcsak ő az elrendelő de a foganatosító szerv is, hiszen az a döntés végrehajtásának hatósági ellenőrzését jelentené, mely során ha tapasztalta az önkéntes teljesítés hiányát, az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvvel tájékoztatja arról a NAV-ot... de ismétlem, széllel szemben nem lehet biciklizni.

IX. Speciális kérdések: állattartással járó zavarás miatt birtokvédelmi vagy állatvédelmi eljárást célszerű inkább indítani?

Gaál János kollégám örökbecsű idézetével kell kezdenem a témát: „Az ügyfelek azt hiszik, a birtokvédelmi eljárás olyan mint a kamillatea: mindenre jó.” Jogalkalmazóként természetesen nagyon jól tudjuk, hogy ez nincs így, sőt az esetek többségében az elérhető közelségben lévő, a perekhez képest olcsóbb, hatékonyabb(nak tűnő) eljárásválasztás vezeti az ügyfelet a jegyző elé és nem az, hogy valóban birtokvédelmi problémáról van szó.

Az állattartással együtt járó zavarások lehetséges megszüntetéseiről már több esetben írtam és előadást is tartottam a Magyar Birtokvédelmi Szövetség meghívására, a részletekbe most nem

mennék bele, a tanulmányok elérhetőek a lábjegyzetben jelzett linkeken⁵. Általánosságban azt tudom tanácsolni, hogy a zavarónak érzett hatások (zaj, szag elsősorban) adódhatnak állattartási hiányosságból ezért a saját lelkiismeretünk megnyugtatása érdekében mindig célszerű hivatalból egy állatvédelmi eljárást is indítani (vagy legalábbis egy előbb fejtegetett hatósági ellenőrzést megtenni és jegyzőkönyvet felvenni) annak érdekében, hogy kiderüljön, hogy az állat valóságosan nem azért zajong-e, szökik-e, mert napok-hetek óta nem kapott ellátást, vagy nem azért szűrődik-e ki bűz az adott lakásból vagy kertes házból vagy állattartó telepről, mert a még vegetáló állatok a helyet már elpusztult társaik tetemeivel osztják meg.

Fontos leszögezni, hogy a 41/2010. (II. 26.) Korm. rend. 14. § (2) bekezdése nem állatvédelmi hanem szomszédjogi szabály, megsértését nem állatvédelmi hatósági eljárásban hanem szomszédjogi perben lehet orvosolni. A téma kifejtését bővebben itt találhatják meg: <https://jegyzo.hu/allatvedelmi-szabaly-e-a-41-2010-ii-26-korm-rendelet-14-%C2%A7-2-bekezdese/>, ugyanakkor két fontos idézetet emelnék ki belőle két bírósági döntésből.

„Kedvtelésből állatot úgy kell tartani, hogy az állat tartása lehetővé tegye annak természetes viselkedését, ugyanakkor a környező lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjét tartósan és szükségtelenül ne zavarja. A szomszédjogi szabályok megsértésén alapuló birtokvédelmi perben figyelembe kell venni a szerzett jogok védelmének jogelvét is [1959. évi IV. törvény 100. §, 188. §, 1952. évi III. törvény 206. § (1) bekezdés, 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdés, 1993. évi CXIV. törvény, 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés].”⁶

„A Fővárosi Ítéletábla felpereseknek alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. június 8. napján kelt 8.P.25.431/2015/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezési kérelme folytán meghozta a következő ítéletet: A Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy az alperes a kutyatartás azon módjával sértette meg az I-XIV. rendű felperesek magánlakás zavartalan használatához fűződő személyiségi jogait, hogy nem tett hathatós intézkedést annak érdekében, hogy kutyái napközbeni ugatásának zavaró hatását mérsékelje. Ezt meghaladóan az I-XIV. rendű felperesek keresetét elutasítja. Kötelezi az I-XIV. rendű felpereseket, hogy személyenként

⁵ <https://www.jogiforum.hu/publikaciok/1090> (letöltés ideje: 2021. március 8.), <https://www.jogiforum.hu/publikaciok/1047> (letöltés ideje: 2021. március 8.)

⁶ BH 2012. 260.

fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra 10 500-10 500 (tízezer-ötszáz - tízezer-ötszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 147 000 (száznegyvenhétezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket. A peres felek az első- és másodfokú perköltséget maguk kötelesek viselni. Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.”⁷

X. Önkormányzati állattartási rendeletek

Állattartással kapcsolatos kérdésekről alapvetően három tárgykörű helyi önkormányzati rendelet szokott rendelkezni:

- kifejezetten állattartási rendelet
- az állatok tartására szolgáló építményekkel kapcsolatos előírásokról, a védőtávolságról stb. szóló helyi építési szabályzat
- közösségi együttélés szabályaival kapcsolatos rendelet.

Fontos leszögezni, hogy kutyákkal kapcsolatban létszám-maximalizálást egy adott ingatlant érintően helyi önkormányzati rendelet nem tehet, erről több AB-döntés szólt az elmúlt években (ld. például ezt:

<https://net.jogtar.hu/getpdf?docid=A11H0146.AB&targetdate=&printTitle=146/2011.+%28XII.+2.%29+AB+hat%C3%A1rozat&getdoc=1>) tekintettel arra, hogy az ellentétes lenne a magasabb rendű 41/2010. (II. 26.) sz. Korm. rend. négyzetméter-alapú minimum tartási helyek előírásával.

Más kedvtelésből tartott állatfajtaival kapcsolatban korlátozás ugyanakkor jogszerűen tehető, hiszen tartásukat magasabb rendű jogszabály nem köti ingatlannagysághoz!

A kedvtelésből tartott állatokról szóló kormányrendelet 2010-es megalkotása óta 11 év telt el, sajnos még szerte az országban található olyan helyi rendeleteket, melyek az ingatlan per darabszám logika mentén szabályozzák a kutyatartást, és nem került sor a felülvizsgálatukra az elmúlt 11 év alatt.

---

⁷ Fővárosi Ítélet tábla 32.Pf.21.106/2016/7-II.

Mezőgazdasági haszonállat tartásának korlátozását önkormányzati rendeletben az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 6. § (6) bekezdése zárja ki. Hogy mégse lehessen a település területén mindenhol parttalanul haszonállatot tartani, a tartásukra szolgáló építményekkel kapcsolatos előírások határozhatók meg a helyi építési szabályzatokban.

A közösségi együttélés szabályainak megsértéséről szóló helyi rendeletek típushibája - mellyel kapcsolatban az elmúlt években a Kúria sok ilyen szakaszt megsemmisített - a kóbor állatok vagy éppen a vadállatok/madarak közterületen történő etetése, mellyel kapcsolatban szükséges leszögezni, hogy maga az etetés nem tilalmazandó cselekmény, csak az ha azzal összefüggésben a közterületet beszennyezik (ld. például ezt a kúriai döntést: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A17H5026.KOT&txtreferer=00000001.TXT>).

A fővárosi kerületekben 2015-ben került sor egy átfogóbb jellegű felülvizsgálatra állattartási rendelet tárgykörben, amikor Budapest Főváros Kormányhivatala állásfoglalásában rámutatott arra, hogy az állattartásra szolgáló építmények részletkérdéseiről, a szomszédos ingatlantól számított védőtávolságok és más témakörök kapcsán a szabályozás megfelelő helye - a megfelelő törvényi felhatalmazás figyelembevételével is - a helyi építési szabályzatok és nem az állattartási rendeletek. A fővárosi kerületeken túl más önkormányzatoknál még gyakori, hogy az állattartási rendeletek szabályozzák ezt a kérdést.

Ami a nagyobb probléma, hogy egy magasabb rendű jogszabállyal ellentétes helyi rendelet vagy nem közösségi együttélés szabályaiba ütköző cselekmény annak minősítése alapján adott egyedi hatósági ügyben meghozott határozat elleni jogorvoslatban az ügyfélnek fölösleges kiadást okozunk (hiszen bírósághoz kell fordulnia jelenleg 21.000.- Ft illeték lerovása mellett) és nemcsak az adott egyedi határozatot kell megtámadnia hanem egyben jelezni kell először a jegyzőnél, majd eredménytelenség esetén a kormányhivatalnál, hogy magát a rendeletet is szükséges módosítani.

Gyergyák Ferenc önkormányzati rendeletalkotásról szóló remek könyvéből (mely az interneten is elérhető [itt: https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12641/Web_PDF_Onkormanyzati_rendeletalkotas.pdf;jsessionid=B338847D42DEFDB0E202A410B778E374?sequence=1](https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12641/Web_PDF_Onkormanyzati_rendeletalkotas.pdf;jsessionid=B338847D42DEFDB0E202A410B778E374?sequence=1)) hoztam néhány táblázatot, hogy lássuk

egy három éves periódus során a törvényességi felhívások, intézkedések és bírósági felülvizsgálatok számát. Sajnos a pontos számot nem tudom, hogy állattartási rendeletek esetén mennyi az adat, de biztos, hogy ezek a számok tartalmazznak ilyen tárgykört is.

1. táblázat
Törvényességi felhívás megalkotott önkormányzati rendelet kapcsán (db)
[Mötv. 134. § (1) bek.]

Megye/főváros	2012. év	2013. év	2014. év
Bács-Kiskun	23	114	110
Baranya	115	105	17
Békés	12	7	68
Borsod-Abaúj-Zemplén	19	372	89
Csongrád	7	67	18
Fejér	57	170	76
Győr-Moson-Sopron	70	83	22
Hajdú-Bihar	14	275	307
Heves	26	181	54
Jász-Nagykun-Szolnok	131	184	73
Komárom-Esztergom	15	28	91
Nógrád	45	193	83
Pest	27	72	16
Somogy	63	318	72
Szabolcs-Szatmár-Bereg	364	7	10
Tolna	47	145	63

Megye/főváros	2012. év	2013. év	2014. év
Vas	23	2	46
Veszprém	41	70	69
Zala	110	225	47
Budapest	16	28	1
Összesen	1225	2646	1332

Forrás: GYERGYÁK 2016b, 52.

2. táblázat

Alaptörvénybe ütközés miatt alkotmánybíróági eljárás kezdeményezése (db)
[Mötv. 136. § (1) bek.]

Megye/főváros	2012. év	2013. év	2014. év
Bács-Kiskun	0	0	0
Baranya	0	0	0
Békés	0	0	0
Borsod-Abaúj-Zemplén	0	0	0
Csongrád	0	0	0
Fejér	0	0	0
Győr-Moson-Sopron	1	0	0
Hajdú-Bihar	0	0	0
Heves	0	0	0
Jász-Nagykun-Szolnok	0	0	0
Komárom-Esztergom	0	0	0
Nógrád	0	0	0

Megye/főváros	2012. év	2013. év	2014. év
Pest	0	0	0
Somogy	0	0	0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	0	0	0
Tolna	0	0	0
Vas	0	0	0
Veszprém	0	0	0
Zala	0	0	0
Budapest	0	0	0
Összesen	1	0	0

Forrás: GYERGYÁK 2016b, 53.

9

3. táblázat

Jogsabállyal való összhang bíróági felülvizsgálatnak kezdeményezése (db)
[Mötv. 136. § (2) bek.]

Megye/főváros	2012. év	2013. év	2014. év
Bács-Kiskun	0	0	0
Baranya	0	0	0
Békés	0	0	0
Borsod-Abaúj-Zemplén	1	3	4
Csongrád	0	0	0

<i>Megye/főváros</i>	<i>2012. év</i>	<i>2013. év</i>	<i>2014. év</i>
<i>Fejér</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>0</i>
<i>Győr-Moson-Sopron</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Hajdú-Bihar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Heves</i>	<i>1</i>	<i>7</i>	<i>1</i>
<i>Jász-Nagykun-Szolnok</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Komárom-Esztergom</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>13</i>
<i>Nógrád</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
<i>Pest</i>	<i>2</i>	<i>9</i>	<i>4</i>
<i>Somogy</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Szabolcs-Szatmár-Bereg</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
<i>Tolna</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Vas</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
<i>Veszprém</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>Zala</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Budapest</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Összesen</i>	<i>17</i>	<i>30</i>	<i>23</i>

Forrás: GYERGYÁK 2016b, 54.

10

5. táblázat

*Törvényességi felügyeleti intézkedések önkormányzati rendeletek kapcsán
(összegző táblázat)*

<i>Megye/főváros</i>	<i>2012</i>						<i>2013</i>						<i>2014</i>					
	<i>Mötv. 134. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 136. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 136. § (2) bek.</i>	<i>Mötv. 137. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 137. § (3) bek.</i>	<i>Mötv. 138. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 134. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 136. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 136. § (2) bek.</i>	<i>Mötv. 137. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 137. § (3) bek.</i>	<i>Mötv. 138. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 134. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 136. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 136. § (2) bek.</i>	<i>Mötv. 137. § (1) bek.</i>	<i>Mötv. 137. § (3) bek.</i>	<i>Mötv. 138. § (1) bek.</i>
<i>Bács-Kiskun</i>	<i>23</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>114</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>110</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Baranya</i>	<i>115</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>105</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Békés</i>	<i>12</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>68</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Megye/főváros	2012					2013					2014							
	Mötv. 134. § (1) bek.	Mötv. 136. § (1) bek.	Mötv. 136. § (2) bek.	Mötv. 137. § (1) bek.	Mötv. 137. § (3) bek.	Mötv. 138. § (1) bek.	Mötv. 134. § (1) bek.	Mötv. 136. § (1) bek.	Mötv. 136. § (2) bek.	Mötv. 137. § (1) bek.	Mötv. 137. § (3) bek.	Mötv. 138. § (1) bek.	Mötv. 134. § (1) bek.	Mötv. 136. § (1) bek.	Mötv. 136. § (2) bek.	Mötv. 137. § (1) bek.	Mötv. 137. § (3) bek.	Mötv. 138. § (1) bek.
Borsod-Abaij-Zemplén	19	0	1	0	0	0	372	0	3	0	0	0	89	0	4	11	0	0
Csongrád	7	0	0	0	0	0	67	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0
Fejér	57	0	1	0	0	0	170	0	3	0	0	0	76	0	0	0	0	0
Győr-Moson-Sopron	70	1	0	0	0	0	83	0	0	0	0	0	22	0	0	0	0	0
Hajdú-Bihar	14	0	0	0	0	0	275	0	0	0	0	0	307	0	0	0	0	0
Heves	26	0	1	0	0	0	181	0	7	0	0	0	54	0	1	0	0	0
Jász-Nagykun-Szolnok	131	0	0	0	0	0	184	0	0	0	0	0	73	0	0	0	0	0
Komárom-Esztergom	15	0	4	0	0	0	28	0	5	0	0	0	91	0	13	0	0	0
Nógrád	45	0	0	0	0	0	193	0	1	0	0	0	83	0	0	0	0	0
Pest	27	0	2	2	0	0	72	0	9	0	1	0	16	0	4	0	0	0
Somogy	63	0	1	0	0	0	318	0	0	0	0	0	72	0	0	0	0	0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	364	0	2	3	0	0	7	0	1	0	0	0	10	0	0	1	0	0
Tolna	47	0	0	0	0	0	145	0	0	0	0	0	63	0	0	0	0	0
Vas	23	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	46	0	0	0	0	0
Veszprém	41	0	0	0	0	0	70	0	0	0	0	0	69	0	1	0	0	0
Zala	110	0	0	0	0	0	225	0	0	0	0	0	47	0	0	0	0	0
Budapest	16	0	5	0	0	0	28	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Összesen	1225	1	17	8	0	0	2646	0	30	0	2	0	1332	0	23	12	0	0

Forrás: GYERGVÁK 2016b, 63.

11

Tipikus tartalmi hibák az állattartási rendeletek megalkotása körében:

- sablonvadászat, más települések rendeleteinek kritika nélküli átvétele
- alig van vagy nincs saját tárgya a helyi rendeletnek, az gyakorlatilag a magasabb rendű jogszabály átvétele
- töredezett szabályozása, szociális ellátások külön rendeletben szabályozása vagy háztömbönként készített helyi építési előírások, állattartás esetén önkényesen kiragadott fajok külön szabályozása
- túl általános szabályszerűségi tényállások, a közösségi együttélés szabályaiba nem ütköző magatartások tényállásba foglalása
- mellékletek és függelékek következtelen használata.

A megalkotás mellett a már megalkotott rendeletek rendszeres felülvizsgálata, átfésülése elmaradása (ld. a korábban hivatkozott felülvizsgálat a 2010-es kormányrendelet megalkotása után).

XI. Állatvédelmi hatósági és bírósági joggyakorlat, bírságkiszabás

Először is tekintsük át az állatvédelmi bírság kiszabásának technikáját, mert a mai napig keresnek meg azzal kollégák, hogy nem egyértelmű és segítsek. A példa kedvéért egy szökős kutya miatt bírságozunk az állattartót.

Mit kérünk számon? Az állatvédelmi törvény 5. § (1) mondja ki, hogy az állattartó köteles állata szökéséről gondoskodni, ezt a joggyakorlat töltötte ki tartalommal és úgy értendő, hogy a tartási helyéről való szökését, vagyis adott ingatlanról másik magáningatlanra vagy közterületre kijutását kell megakadályozni.

Szankcionálható-e a fenti követelmény megszegése? Az állatvédelmi törvény 43. § (1) szerint az aki az állatvédelmi jogszabályban írottakat nem tartja be, állatvédelmi bírságot köteles fizetni.

A szankcionálás ki végezheti el? Az állatvédelmi törvény 43. § (2) alapján az állatvédelmi hatóság szabja ki az állatvédelmi bírságot, és mivel a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rend. 6. § (1) bekezdésében az állatvédelmi törvény ezen szakaszának alkalmazásánál felsorolja a jegyzőt is, így a jegyzőnek is joga van állatvédelmi bírságot kiszabni.

Muszáj-e bírságozni? Az állatvédelmi törvény 43. § (6) bekezdése szerint az állatvédelmi hatóság az állatvédelmi bírság kiszabása mellett vagy helyett kötelezettséget is írhat elő, ilyen lehet pl. a szökésnél alkalmazható ún. meghatározott építési cselekmény pl. kerítés megerősítése, kerítés építése a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rend. 6. § (10) bekezdése szerint. Vagyis ha bírság helyett célszerűbbnek lát kötelezettséget előírni amit határidőhöz köt aztán ellenőrzi akkor nem kell rögtön kiszabnia bírságot, viszont ha ellenőrzés során azt tapasztalja hogy az előírtakat nem teljesítették akkor már kötelező bírság kiszabása.

Hogyan bírságotunk? Az állatvédelmi bírság kiszabásának szabályait a 244/1998. (XII. 31.) Korm. rend. tartalmazza.

A bírság alapösszege kedvtelésből tartott állatnál 75.000.- Ft az állatvédelmi törvény 43. § (1b) bekezdése szerint.

Ezt szükséges a bírságkiszabásról szóló kormányrendelet négy táblázata szerint képzett szorzószámmal megszorozni. Ha megnyitjuk a kormányrendeletet, akkor az 1. melléklet fa) pontját kell alkalmaznunk (kedvtelésből tartott állat, magánszemély állattartó) ahol azt látjuk, hogy a szorzó 1-3. A jogalkalmazóra van bízva, hogy melyik szorzót választja ki, tehát választhatja az 1-t, 2-t, 3-t is. Ügyfélbarátságból célszerű az 1-t választani, hiszen a további melléletekből még további szorzókat választunk.

A 2. mellékletből a mostani példa szerint nem választunk, hiszen nem állatállományról van szó.

A 3. mellékletből a mostani példa szerint nem választunk, mert nem találunk olyan hiányosságot amit alkalmazni tudunk.

A 4. mellékletből a h) pontot választjuk (az állat szökésének megakadályozásáról nem megfelelően gondoskodott) és ha a körülmények olyanok akkor még választhatjuk mellé az i) pontot ami szerint nem gondoskodott a biztonságos elhelyezésről. Mindkettőnek 6-6 a szorzója.

Fontos elkülöníteni, hogy ha adott mellékletből több szorzót választunk, azokat összeadjuk és úgy használjuk a továbbiakban az értéket.

Ha külön mellékletből választunk szorzókat, azokat összeszorozzuk.

Vagyis ha a példa szerint a 4. mellékletből két szorzót választottunk, akkor már $1 \times 6 + 6 = 36$ -os szorzónál járunk amivel a 75 ezret be kell szorozni 2.700.000.- Ft!!!), ha "csak" szökött az állat, akkor a h) pont választásával egyelőre $1 \times 6 = 6$ -es szorzónál járunk.

Vagyis a fenti példa alapján csak a szökés megakadályozásának hiányában (a biztonságos elhelyezés szorzóját nem alkalmazva) $6 \times 75.000 = 450.000$.- Ft-ot lehet kiszabni egy kutya szökése esetén.

Az állatvédelmi bírság egyébként az önkormányzat saját bevétele és állatvédelmi fejlesztésekre fordíthatja (pl. kutyafuttatók telepítése, ivartalanítási program hirdetése, oltási program hirdetése, chip-beültetés stb.).

Az állatvédelmi bírság kiszabásánál - konkrétan a szökés tényállás kapcsán - érdekes összehasonlító elemzést végezni, melyet a Legfőbb Ügyészség Közérdekvédelmi Főosztályának T.KvFe.2509/2017/1-1. számú állásfoglalásának felhasználásával egy korábbi Jegyző és Közigazgatás folyóiratbeli cikkben meg is tettem¹², hogy mikor lehet a szökés miatt állatvédelmi bírságot kiszabni közigazgatási hatósági eljárásban és mikor szabálysértési bírságot a „veszélyeztetés kutyával” tényállás kapcsán. Az elemzés lényege, hogy alkalmankénti szökés esetén a puszta szökés - mint jogszabálysértés megalapozza az állatvédelmi bírság kiszabhatóságát, hiszen a közigazgatási bírságok objektív alapúak, semmilyen további tudattartalom-vizsgálat vagy más nem szükséges, a puszta szabályszegés szankcionálással jár. A veszélyeztetés kutyával szabálysértési tényállás megfogalmazása már egy tudatos, szándékolt elősegítést vetíti előre az „önsétáltató” kutyáknak, vagyis ott a kóborolni hagyás egy tudatos folyamatra utal. Párhuzamos eljárásra akkor van lehetőség, ha a szabálysértési eljárás indul meg korábban és a közigazgatási később, hiszen a szabálysértési törvény kizárja folyamatban lévő közigazgatási eljárás esetén vagy közigazgatási szankció esetén a szabálysértési felelősségre vonást.

Foglalkoztam már egy korábbi írásom kapcsán azzal, hogy az állatkínzások kapcsán egyre jobban elporlad a büntetőjog ultima ratio jellege, hiszen a 2017-es AB-döntés előtt meghozott párhuzamos szankciók elemzése kapcsán is érzékelhető volt, hogy egyes állatvédelmi hatóságok akár tízszeres állatvédelmi bírságot is kiszabnak a bíróság által kiszabott pénzbüntetéshez képest, és hogy ez a tendencia a párhuzamos eljárások elhagyásával, csak általánosságban összehasonlítva a bírósági joggyakorlatot és az állatvédelmi hatósági joggyakorlatot is megmaradt: egyre nagyobb a szakadék a

---

¹² XXI. évfolyam, 5. szám. 2019. szeptember -október

közigazgatási szankciók és a bíróságok szankciói között, még úgy is, hogy a párhuzamos eljárás egy mellékszála: az állatvédelmi hatóság által kiszabható intézkedések köre eszközként megmaradt.

Lássunk erre egy összehasonlító táblázatot!

Párhuzamos értékelés eltérő eljárásokban azonos cselekményeknél a 8/2017. (IV. 18.) Ab-döntés előtt ¹³	Cselekmény	Közigazgatási (állatvédelmi hatósági) szankció (állatvédelmi bírság)	Büntetőjogi szankció (pénzbüntetés)
1.	haszonállat-tartó telepen állattartási hiányosságok, tömeges pusztulás	26.000.000.- Ft	300.000.- Ft
2.	állattartó saját kutyájára lövöldözött légpuskával	600.000.- Ft	70.000.- Ft
3.	állattartó elköltözött az ingatlanról, kutyákat és baromfiakat hagyott hátra	700.000.-	150.000.- Ft
4.	baromfiakat dézsmáló, ingatlanra bejáró szomszéd kutyát faléccel agyonverte	800.000.- Ft	300.000.- Ft
5.	nőstény macska fölösleges szaporulatát több ízben a helyi patakba dobta nejlonszatyorban	500.000.- Ft	250.000.- Ft
6.	nyakba nőtt lánc kutyánál egyéb állattartási hiányosságokkal	600.000.- Ft	300.000.- Ft
7.	nyakba nőtt lánc kutyánál, a kutya elpusztult, egyéb állattartási hiányosságokkal	900.000.- Ft	350.000.- Ft
8.	rendszeresen kiszökő, „önsétáltató kutya” balesetet okozott több ízben	1.300.000.- Ft	500.000.- Ft
9.	rendszeresen kiszökő, „önsétáltató kutya” támadás	800.000.- Ft	450.000.- Ft

¹³ A kiszabott szankciók összegeit kerekítettem, a cselekmények leírását a jogalkalmazók kérésére jelentősen egyszerűsítettem és általánosítottam.

10.	rendszeresen kiszökő „önsétáltató kutya” vagyoni károkozással	1.000.000.- Ft	300.000.- Ft
11.	éhezés miatt kiszökő haszonállatok	500.000.- Ft	150.000.- Ft
12.	éhezés miatt kiszökő haszonállatok baleset okozással	800.000.- Ft	200.000.- Ft
13.	alapvető tartási hiányosságok, hónapokig tartó senyvedés kutyák és haszonállatok kárára	1.800.000.- Ft	450.000.- Ft
14.	haszonállatok tartási hiányosságai, melyekből több egyenes következményként a pusztulásukhoz vezetett	800.000.- Ft	300.000.- Ft
15.	állattartó „elfelejtett kimenni” egy idő után a haszonállattartó telepre, kutyák láncon pusztultak el	1.200.000.- Ft	200.000.- Ft
16.	haszonállattartó telep hiányosságai, pusztulás	1.200.000.- Ft	150.000.- Ft
17.	haszonállattartó telep hiányosságai, sorozatos pusztulás	1.800.000.- Ft	100.000.- Ft (majd ezt is enyhítették)
18.	haszonállattartó telep hiányosságai	1.900.000.- Ft	350.000.- Ft
19.	haszonállattartó telep hiányosságai uniós pályázati pénzzel való visszaéléssel halmazatban (állattartással összefüggő pályázat)	2.200.000.- Ft	450.000.- Ft
20.	haszonállattartó telep hiányosságai, sorozatos pusztulások a határidőhöz tűzött, előírt kötelezettségek	1.800.000.- Ft	250.000.- Ft

	viszaellenőrzései ellenére		
--	----------------------------	--	--

Az ultima ratio elv elporladásával párhuzamosan érdekes jelenség, hogy kialakul a forum shopping, vagyis amikor a bejelentő mérlegeli, hogy a saját szempontjából megkívánt súlyos (súlyosabb) szankciót hol érheti el, annak megfelelően teszi meg bejelentését. Ez azt jelenti egyébként, hogy egyre többször indul közigazgatási hatósági eljárás büntetőeljárás helyett, mert a bejelentő (jellemzően állatvédő szervezet) biztos lehet benne, hogy akár a büntetőeljárás során elérhető szankció tízszeresét is kiszabhatja a települési jegyző, illetve ha szankciót nem is, de intézkedést alkalmaz, azzal pedig jóval nagyobb speciális és generális prevenció hatást ér el, mint a bíróság (gondoljunk bele, ha valaki állattartásból élt eddig, és az elkövetkező 8 évre eltiltják ettől).

XII. Összegzés

Az állatvédelmi hatósági feladat egy csodálatos munka, ha valaki komolyan veszi, és kellő akaratereje, bátorsága és pszichés tartása van ahhoz, hogy sokszor borzasztó állapotú állatok sorsának megjavításában vegyen részt illetve egyidejűleg állja a sarat a perlekedési tébolyban szenvedők rohamai ellen illetve az örök elégedetlen állatvédelmi szervezetek kritikáival szemben.

Magam is átéltem nem is egyszer, hogy a legjobb jóakarát és a legszínvonalasabb szakmai döntés mellett is kritikák tárgya lettem, illetve folyamatosan próbálták a fókuszpontomat kimozdítani onnan, hogy nem az adott elém kerülő állat egyedi sorsa a legfontosabb hanem annak a tíz-húsz-százezernek, amelyek eközben kóborolnak gazdátlanul az utcán, vagy ugyan van gazdájuk de annak saját portáján senyvednek ellátatlanul. Ha valaki megtalálja a hivatását az állatvédelmi munkában, az a legjobb tanácsom számára, hogy arra a kevésre koncentráljon akinek a sorsán tud segíteni és az töltse el jó érzéssel és ne rongálja a lelkiismeretét vagy a pszichéjét azzal, hogy „mi lett volna ha”... nem tudunk mindenkit megmenteni, de akik élénk kerülnek azokért mindent meg kell tennünk ami csak tőlünk telik.

Felhasznált jogforrások:

- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
- Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény
- a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény
- az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény
- A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet
- A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet
- Az állatvédelmi bírság kiszabásáról szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet
- 8/2017. (IV. 18.) AB-döntés
- 146/2011. (XII. 2.) AB-határozat
- Kúria Önkormányzati Tanácsának 5026/2017/3. határozata

Felhasznált bírósági döntések:

- BH 2012. 260.
- Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.106/2016/7-II.

Felhasznált internetes források:

- dr. Kajó Cecília: Még egyszer a kutyaugatásról - állatvédelmi, birtokvédelmi és szomszédjogi kitekintéssel <https://www.jogiforum.hu/publikaciok/1090> (letöltés ideje: 2021. március 8.)
- dr. Kajó Cecília: Kakasok, kutyák és a többiek - a birtokvédelem elmélete és gyakorlata <https://www.jogiforum.hu/publikaciok/1047> (letöltés ideje: 2021. március 8.)
- dr. Kajó Cecília: Állatvédelmi szabály-e a 41/2010. (II. 26.) Korm. rend. 14. § (2) bekezdése? <https://jegyzo.hu/allatvedelmi-szabaly-e-a-41-2010-ii-26-korm-rendelet-14-%C2%A7-2-bekezdese/> (letöltés ideje: 2021. március 8.)
- Gyergyák Ferenc: Önkormányzati rendeletalkotás, Dialóg Campus 2018. <https://nkerepo.uni->

nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12641/Web_PDF_Onkormanyzati_rendeletalkotas.pdf;jsessionid=B338847D42DEFDB0E202A410B778E374?sequence=1 (letöltés ideje: 2021. március 8.)

Felhasznált folyóiratok:

- dr. Kajó Cecília: Ki hajtja végre a jegyző állatvédelmi hatósági döntését?, Jegyző és Közigazgatás, HVG-ORAC, XXI. évfolyam, 6. szám. 2019. november-december, 10-11. oldal
- dr. Kajó Cecília: Helyszíni szemle az állatvédelmi eljárásokban, Jegyző és Közigazgatás, HVG-ORAC, XXII. évfolyam., 1. szám, 2020. január-február, 10-11-12. oldal
- dr. Kajó Cecília: Állatvédelmi vagy szabálysértési bírság?, Jegyző és Közigazgatás, HVG-ORAC, XXI. évfolyam, 5. szám. 2019. szeptember-október, 15-16. oldal